

MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

MAKİNE İMALAT SANAYİ

SEKTÖR ARAŞTIRMA RAPORU

2013, OCAK

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

SUNUŞ

Makine imalat sanayi ülkelerin kendi üretim ve ürün teknolojilerine sahip olmaları ve böylece sanayileşmiş ülke vasfına ulaşmaları için belirleyici sanayi konumundadır. Bu nedenle ülkeler makine sanayinin geliştirilmesi ve rekabet güçlerinin artırılması için ayrı bir önem ve öncelik vermektedirler. Gelişmiş ve sanayileşmiş ülkelerin büyük bölümü makine sanayilerinde kendi üretim ve ürün teknolojilerine sahiptirler.

Buna bağlı olarak Türk makine sanayi de öncelikle Türkiye'nin gelişmiş ve sanayileşmiş ülke olma hedefi çerçevesinde ayrıcalıklı bir konuma sahip bulunmaktadır. Makine sanayinin 2023 yılı için ortaya koyduğu ihracat hedefleri de bu konumu güçlendirmektedir.

Türk makine sanayi bu hedeflere ulaşabilmek için kapsamlı uygulama planlarına ihtiyaç duymaktadır. Bu amaca yönelik olarak hazırlanmış sektör strateji belgeleri de bulunmaktadır. Ancak sektör için daha kapsamlı ilave analiz ve değerlendirmeler ile rekabetçilik önerileri geliştirilmesi gerekmektedir.

Makine İmalat Sanayi Sektör Araştırma Raporu bu amaca yönelik olarak hazırlanmıştır. Çalışma sekiz bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler sırası ile; Makine Sektörü Sınıflandırması, Türk Makine Sektörü Temel Göstergeleri, Makine Sanayinde Faaliyet Gösteren Şirketlerin Mali Yapıları, Makine Sanayinde Araştırma Geliştirme Faaliyetleri, Makine Sanayi Dış Ticareti, Makine Sanayi Alt Sektörleri, Dünya Makine Sanayi Ve Gelecek Öngörülerini ile Makine Sanayi İçin Öncelikler Ve Önerilerdir.

Çalışmanın son bölümünde yer alan öncelikler araştırmanın bulguları sonucu oluşturulmuş olup bu öncelikler altında geliştirilmiş uygulama önerilerine yer verilmektedir. Uygulama önerilerinin hayata geçirilmesi makine sanayinin rekabet gücünün artırılmasına ve ortaya konulan hedeflere ulaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Saygılarımızla,

Dr. Can Fuat GÜRLESEL
Ekonomi ve Strateji Danışmanlık Hizmetleri
İstanbul, Ocak 2013

İÇİNDEKİLER

I.BÖLÜM MAKİNE SEKTÖRÜ SINIFLANDIRMA

1. NACE.2 SINIFLANDIRMASI
2. NACE.1 SINIFLANDIRMASI
3. NACE.2 SINIFLANDIRMASI; 28. BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAMIŞ MAKİNE VE EKİPMAN İMALATI "TANIMLAR"
4. NACE.2 SINIFLANDIRMASI; 28. BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAMIŞ MAKİNE VE EKİPMAN İMALATI "ALT GRUPLAR"
5. NACE.2 SINIFLANDIRMASI 28. BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAMIŞ MAKİNE VE EKİPMAN İMALATI ALT GRUPLAR "ÜRÜNLER", CPA 2008
6. DIŞ TİCARET SINIFLAMASI; MAKİNE GRUBU (84) HARMONİZE SİSTEM KODLARI VE ÜRÜN AÇIKLAMALARI
7. DIŞ TİCARET SINIFLAMASI; ULUSLARARASI STANDART TİCARET KODLARI (SITC) REVİZE.3 SINIFLANDIRMASI

II. BÖLÜM TÜRK MAKİNE SEKTÖRÜ TEMEL GÖSTERGELERİ

- II.1 MAKİNE SANAYİ GİRİŞİM SAYISI
- II.2 MAKİNE SANAYİ CİROSU
- II.3 MAKİNE SANAYİ İSTİHDAMI
- II.4 MAKİNE SANAYİ KATMA DEĞERİ
- II.5 İMALAT SANAYİNDE SEKTÖRLERİN KATMA DEĞER SIRALAMASI VE PAYLARI
- II. 6 MAKİNE SANAYİNDE ÜRETİM GELİŞİMİ
- II.7 MAKİNE SANAYİNDE İŞ GÜCÜ VERİMLİLİĞİ
- II.8 MAKİNE SANAYİNDE YABANCI SERMAYE YATIRIMLARI
- II.9 MAKİNE SANAYİNDE FİRMA ÖLÇEKLERİ
- II.10 MAKİNE SANAYİNDE YATIRIMLAR

III. BÖLÜM MAKİNE SANAYİNDE FAALİYET GÖSTEREN ŞİRKETLERİN MALİ YAPILARI

GİRİŞ

- III.1 ÖLÇEKLERE GÖRE SATIŞLAR, AKTİFLER VE ÖZKAYNAKLAR
- III.2 ÖLÇEKLERE GÖRE GELİR MALİYET VE KARLILIK YAPISI
- III.3 ÖLÇEKLERE GÖRE KAR BÜYÜKLÜKLERİ

IV. BÖLÜM MAKİNE SANAYİNDE ARAŞTIRMA GELİŞTİRME FAALİYETLERİ

GİRİŞ

- IV.1 MAKİNE SANAYİ ARGE BÜYÜKLÜKLERİ
- IV.2 MAKİNE SANAYİNDE ALINAN PATENT, MARKA VE ENDÜSTRİYEL TASARIM SAYILARI

V.BÖLÜM MAKİNE SANAYİ DIŞ TİCARETİ

GİRİŞ

V.1 TÜRKİYE MAKİNE DIŞ TİCARETİ (HARMONİZE SİSTEM SINIFLANDIRMASINA GÖRE)

V.1.1 ANA VE ALT SEKTÖRLER İTİBARIYLA DIŞ TİCARET

V.1.2 DÜNYA TİCARETİ İÇİNDE PAY VE İHRACAT PAZARLARI

V.2 ULUSLAR ARASI STANDART TİCARET KODLARI SINIFLANDIRMASI
TÜRKİYE'NİN MAKİNE DIŞ TİCARETİ

V.3 MAKİNE SANAYİNİN 2023 YILI İHRACAT HEDEFLERİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

V.4 RAKİP İHRACATÇI ÜLKELER İLE KARŞILAŞTIRMALAR

VI. BÖLÜM MAKİNE SANAYİ ALT SEKTÖRLERİ

GİRİŞ

VI.1 MAKİNE ALT SEKTÖRLERİ SAYISAL GÖSTERGELERİ

VI.1.1 GİRİŞİM SAYISI VE İSTİHDAM

VI.1.2 KATMA DEĞER VE ÜRETİM DEĞERİ

VI.1.3 DIŞ TİCARET

VI.1.4 SANAYİ ÜRETİMİ

VI.1.5 ÜRETİM VERİMLİLİĞİ

VI.1.6 TEKNOLOJİ FAALİYETLERİ

VI.1.7 MAKİNE SEKTÖRÜNDE İÇ PAZAR

VI.2 ALT SEKTÖRLER İÇİN DEĞERLENDİRME

VI.3 MAKİNE SANAYİ ALT SEKTÖRLERİNDE BÖLGESEL TOPLULAŞMA VE KÜMELENMELER

VII. BÖLÜM DÜNYA MAKİNE SANAYİ VE GELECEK ÖNGÖRÜLERİ

GİRİŞ

VII.1 DÜNYA MAKİNE SANAYİ GÖSTERGELERİ

VII.1.1 MAKİNE SANAYİNİN DÜNYA İMALAT SANAYİ İÇİNDE KONUMU

VII.1.2 MAKİNE SANAYİNDE YABANCI SERMAYE

VII.1.3 MAKİNE SANAYİNDE TEKNOLOJİ FAALİYETLERİ

VII.1.4 MAKİNE SANAYİNDE DIŞ TİCARET

VII.2 MAKİNE SANAYİNDE ÜLKELERİN REKABET GÜCÜ İÇİN DEĞERLENDİRME

VII.3 DÜNYA MAKİNE SANAYİNDE GELECEK ÖNGÖRÜLERİ

VII.3.1 KÜRESEL MAKRO GELİŞMELER

VII.3.2 ÜRETİM TEKNOLOJİLERİ VE SÜREÇLERİNDE ÖNGÖRÜLER

VII.3.3. MAKİNE TEKNOLOJİSİNDE GELİŞMELER

VII.3.4 ALICI TALEPLERİNDE VE HİZMETLERDE DEĞİŞİM

VIII. BÖLÜM MAKİNE SANAYİ İÇİN ÖNCELİKLER VE ÖNERİLER